

aşırı düşük savunmada istenmeyen analiz girdilerine ise analizde yer verilmesinin ve söz konusu girdiler için bir bedel öngörülmesinin yeterlidir

Toplantı No : 2019/032

Gündem No : 25

Karar Tarihi : 03.07.2019

Karar No : 2019/UY.I-759

BAŞVURU SAHİBİ:

Ören Yapı Sanayi ve Tic. A.Ş. – Heltaş İnşaat Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. – Öztaşoğlu Hafriyat Nak. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı,

İHALEYİ YAPAN İDARE: Karayolları 6. Bölge Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2019/183130 İhale Kayıt Numaralı “Aksaray-Ulukışla-Pozantı Yolu Çamardı Ayr Kavşağı ve Bağlantı Yolları Km: 0+000 – 1+100 Arası Toprak İşleri, Sanat Yapıları, Köprü İşleri ve Üstyapı (Bsk) Yapım İşİ” İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN AŞIRI DÜŞÜK SAVUNMA İNCELEME:

Karayolları 6. Bölge Müdürlüğü tarafından 10.05.2019 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen “Aksaray-Ulukışla-Pozantı Yolu Çamardı Ayr Kavşağı ve Bağlantı Yolları Km: 0+000 – 1+100 Arası Toprak İşleri, Sanat Yapıları, Köprü İşleri ve Üstyapı (Bsk) Yapım İşİ” ihalesine ilişkin olarak Ören Yapı Sanayi ve Tic. A.Ş. – Heltaş İnşaat Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. – Öztaşoğlu Hafriyat Nak. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. İş

Ortaklığının 30.05.2019 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 31.05.2019 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 10.06.2019 tarih ve 23335 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 10.06.2019 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/597 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

AŞIRI DÜŞÜK SAVUNMA KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, iş ortaklıkları tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarına ilişkin olarak;

a) Tüm erbab işçiliklerde düz işçi ücretleri kullanıldığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılmalarının yerinde olmadığı, aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında 11,38 TL/Saat olarak alınan işçilik ücretlerinin Kamu İhale Genel Tebliği'ne aykırılık teşkil etmediği ve tekliflerinin bu gerekçe ile reddinin uygun olmadığı,

b) Kamu İhale Genel Tebliği'ne göre açıklama istenilmeyen iş kalemlerine bir bedel öngörülmesinin yeterli olduğu, açıklama istenilmeyen iş kalemlerinde piyasanın çok altında fiyat teklif edildiği gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılmalarının yerinde olmadığı,

c) Fiyat teklifi alınan galvanizli çelik şerit temini iş kaleminde, teklif alınan firmanın Ticaret Sicil Gazetesinde faaliyet alanında galvanizli şerit tel hakkında bir açıklama bulunmadığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılmalarının yerinde olmadığı, fiyat teklifi alınan Geosoil Proje Dan. İnşaat Taah. San. Tic. Ltd. Şti.nin kuruluşuna ilişkin Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde faaliyet alanları içerisinde her türlü inşaat malzemesi alımı, satımı, ithalat ve ihracatı her

türlü köprü yapımı, istinat duvarları ve takviye yapılarının bulunduğu, galvanizli şerit telin faaliyet alanı olmadığı yönünde yapılan değerlendirmenin yerinde olmadığı iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Aşırı düşük savunma için yapılan tespitler

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

- a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
 - b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
 - c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,
- gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine,

ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü,

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Sınır değer ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 60’ıncı maddesinde “(1) İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değeri hesaplar.

(2) Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralardaki koşullar çerçevesinde aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır.

a) Sınır değerin altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir. İhale komisyonu;

1) Yapım yönteminin ekonomik olması,

2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

3) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.” hükmü,

Aşırı düşük savunma için genel tebliğ hükümleri

Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Sınır değer tespiti ve aşırı

düşük teklifler” başlıklı 45’inci maddesinde “45.1.2. Sınır değerin altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80’lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.

45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80’lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.

Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.

45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan “sıralı analiz girdileri listesi” kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.

Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3’üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.

Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15’ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15’lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi

belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3'ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.

45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

Örnek:

Yaklaşık maliyeti 100.000 TL olan bir ihalede; ihale komisyonu, (38.1) maddesine göre idarece oluşturulan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" ni kullanarak yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 den küçük olan (0,6888) 8, 9 ve 10 nolu iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan 4 nolu iş kalemi/grubunu açıklama istenilecek iş kalemleri/grupları olarak belirleyecektir.

Sorgulama yapılacak olan "4" nolu iş kalemi/grubunun kar ve genel gider hariç birim fiyatının 18,49 TL olduğu varsayıldığında, ihale komisyonu tarafından, tutarı 18,49 TL'nin % 3'ü olan ($18,49 \times 0,03 = 0,55$) 0,55 TL'ye eşit veya altında kalan analiz girdileri "vida ve plastik dupel, agraf 12 cm, agraf vidası, derz bandı, ses yalıtım bandı, borazan vida, derz dolgu alçısı harcı" olarak tespit edilecektir.

Ancak söz konusu girdilerin tutarları toplamı olan 2,81

TL'nin, 4 nolu iş kaleminin kar ve genel gider hariç analiz toplamının (birim fiyatının) % 15'i olan $(18,49 \times 0,15 = 2,77)$ 2,77 TL'den fazla olması nedeniyle sıralı analiz girdileri tablosuna göre 2,77 TL'lik tutarın aşılmasına neden olan "vida ve plastik dubel" açıklama yapılması gerekli olmayan analiz girdileri içinden çıkarılacak ve "agraf 12 cm, agraf vidası, derz bandı, ses yalıtım bandı, borazan vida, derz dolgu alçısı harcı" açıklama yapılmasına gerek olmayan analiz girdileri olarak ihale komisyonunca tespit edilecektir. (NOT = Örnekteki iş kalemine ait analizdeki girdiler ve tutarları gerçek verileri yansıtmamaktadır, (45.1.2.1) ve (45.1.2.2) maddesi için oluşturulmuş sayısal örnektir.)

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

a) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde, toplam teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatların gösterildiği hesap cetveli ile açıklama istenen iş kalemleri ve/veya iş gruplarının birim fiyatlarına ilişkin ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri,

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan ihalelerde istekli tarafından sunulacak hesap cetvelinde, sorgulamaya tabi tutulmayan iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının her biri için miktar ve birim fiyatların ayrı ayrı gösterilmesi zorunlu olmayıp, sorgulanmayan iş kalemlerinin tamamı için teklif

edilen toplam bedelin gösterilmesi yeterlidir.

...

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

...

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

- a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,
- b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,
- c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,
- ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,
- d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,

e. Stoğunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,
f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.
İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

...

45.1.13.1. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, meslek mensubu tarafından muhafaza edilecek ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyecektir. Ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanaklar meslek mensubundan istenebilecektir.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6)

formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

...

45.1.13.10. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır.

45.1.13.11. Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

...

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir.

...

45.1.16. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak istenen sürede açıklama yapmasına rağmen teklifi reddedilen isteklilerin açıklamalarının yeterli görülmemesi nedenlerinin, sadece ilgili

madde numaralarına atıf yapılmakla yetinilmeyerek hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğu da belirtilmek suretiyle kesinleşen ihale kararının bildirilmesi zorunludur.” açıklaması,

İdari Şartname’nin “İhale konusu işe ilişkin bilgiler” başlıklı 2’nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin

a) Adı: Aksaray-Ulukışla-Pozantı Yolu Çamardı Ayr Kavşağı ve Bağlantı Yolları Km: 0+000 – 1+100 Arası Toprak İşleri, Sanat Yapıları, Köprü İşleri ve Üstyapı (BSK) Yapım İşİ

b) Yatırım proje no’su/kodu:1996E040990-1997E040130

c) Miktarı (fiziki) ve türü: 1100 metre boyunca muhtelif miktarda toprak işleri sanat yapıları, köprü işleri ve üstyapı yapım işi

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

ç) Yapılacağı yer:(Aksaray-Ulukışla-Pozantı) Yolu Çamardı Ayr. Kavşağı Köprüsü ve Bağlantı Yolları Km: 0+000 – 1+100 Arası” düzenlemesi,

Aynı Şartname’nin “Sınır değer” başlıklı 33’üncü maddesinde “33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değeri hesaplar.

33.2. Teklifi sınır değerinin altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerinin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı

açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değerin altında olması durumunda kesin teminat 40.2 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır.” düzenlemesi yer almaktadır.

İdare tarafından başvuru sahibi istekliye 14.05.2019 tarihinde EKAP üzerinden gönderilen aşırı düşük teklif sorgulama yazısında “Bölge Müdürlüğümüzce 10.05.2019 tarihinde saat 10:00’da 2019/183130 ihale kayıt numarası ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’ nun 19 uncu maddesine göre Açık İhale Usulü ile ihalesi yapılan “Aksaray-Ulukışla-Pozantı Yolu Çamardı Ayr Kavşağı ve Bağlantı Yolları Km: 0+000 – 1+100 Arası Toprak İşleri, Sanat Yapıları, Köprü İşleri ve Üstyapı (BSK) Yapım İşİ”ne ait; sunmuş olduğunuz fiyat teklifiniz 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunun 38.Maddesi gereğince ihale komisyonunun yaptığı değerlendirme sonucu aşırı düşük teklif olarak belirlenmiştir. İhale Komisyonu tarafından yapılan inceleme sonucunda teklif ettiğiniz birim fiyat ile idarenin yaklaşık maliyete esas belirlemiş olduğu birim fiyat karşılaştırılmış olup; teklif birim fiyatınızın idarenin hazırlamış olduğu birim fiyattan daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Teklifinizin değerlendirilmesi için, teklifinizi oluşturan; Ekli tabloda açıklama yapılması istenen iş kalemlerine ait imalat ve genel giderler bileşenlerinizin ayrıntılı dökümünü; Kamu İhale Genel Tebliği 45. maddesinde belirtilen hususlar çerçevesinde belgelere dayalı olarak 20/05/2019 tarihi mesai bitimine (saat 17:00) kadar yazılı açıklamalarınızı Bölgemiz evrak kaydına vermeniz gerekmektedir. Aksi takdirde teklifiniz değerlendirme dışı bırakılacaktır.

Bilgilerinizi rica ederim” ifadelerine yer verilmiştir.

Söz konusu yazı ekinde idare tarafından açıklama istenilecek iş kalemleri listesi, açıklama istenilecek analiz girdileri listesi, açıklama istenilmeyecek analiz girdilerinin listesi ve sıralı analiz girdileri tablosuna yer verildiği

görülmüştür.

a) Başvuru sahibinin tüm erbab işçiliklerde düz işçi ücretleri kullanıldığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılmalarının yerinde olmadığı, aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında 11,38 TL/Saat olarak alınan işçilik ücretlerinin Kamu İhale Genel Tebliği'ne aykırılık teşkil etmediği ve tekliflerinin bu gerekçe ile reddinin uygun olmadığı iddiasına yönelik olarak yapılan incelemede;

Yukarıda yer verilen Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.9'uncu maddesinde yer alan düzenlemede, iş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatlarının ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamayacağı düzenlenmiştir. İhale tarihinin 10.05.2019 olduğu, söz konusu tarihte yürürlükte olan saatlik asgari ücretin ise 11,3706 TL (2.558,40/30/7,5 saat) olduğu, başvuru sahibi istekli tarafından analizlerde yer alan tüm işçiliklere 11,38 TL öngörüldüğü görülmüştür. Dolayısıyla Tebliğ açıklamasında sadece işçilik fiyatlarının ihale tarihinde yürürlükte bulunan saatlik asgari ücretin altında olmaması şartının yer aldığı, işçiliğin çeşitlerine göre bir belirlemenin yapılmadığı, örneğin erbab işçi için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış fiyatların dikkate alınması gibi bir gereklilik getirilmeden yürürlükte bulunun asgari ücretin altında olmaması gerektiğinin belirtildiği anlaşıldığından başvuru sahibinin iddiasının yerinde olduğu, idare tarafından yapılan değerlendirmenin uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

b) Başvuru sahibinin Kamu İhale Genel Tebliği'ne göre açıklama istenilmeyen iş kalemlerine bir bedel öngörülmesinin yeterli olduğu, açıklama istenilmeyen iş kalemlerinde piyasanın çok altında fiyat teklif edildiği gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılmalarının yerinde olmadığı iddiasına yönelik olarak yapılan incelemede;

İdare tarafından şikayete cevap yazısında açıklama istenilmeyen girdilere yer verilerek kamu kurum ve kuruluşları

tarafından ilan edilen fiyatlar ile başvuru sahibi istekli tarafından söz konusu girdiler için verilen fiyatların karşılaştırılması yapılmış olup, söz konusu cevap yazısında "Her ne kadar açıklama istenilmeyen girdiler dahi olsa, yukarıda verilen tablo incelenip, verilen fiyatlarla Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatların kıyaslanması yapılırsa, arada hayatın doğal akışına aykırı derecede farklılıklar olduğu açıkça görülmektedir. Örneğin 07.005/Ksuü2 girdisi değerlendirilirse, verilen 0,01 TL tutarındaki fiyat ile 1 ton suyun taşınamayacağı hesaplamalarda görülecektir. Bunun gibi diğer 34 girdinin tamamı için verilen fiyatların uygulanabilir olmadığı da açıktır. İdarenin ilgili ihale kapsamında yaptırmayı düşündüğü işleri, tekniğine uygun ve verimli bir şekilde yaptırabilmesi için teklif edilen fiyatlarında işin ekonomisine uygun ve sürdürülebilir olması gerektiği açıktır. Ayrıca bazı pozların analizlerinde açıklama istenilmeyecek analiz girdileri için "0,01 TL-0,10 TL" gibi muhtelif bedellerin öngörüldüğü ve bazı büyük iş makinesi pozlarının savunmasında 1000,00 TL fiyat verildiği, bu fiyatın analizlerinde açıklama istenilmeyecek analiz girdileri olarak belirtilen amortisman, yedek parça, tamir bakım, sermaye faizi, sigorta, nakil, montaj, demontaj karşılığı (elektronik duyargalı finişer, sıcak büyük mikser, ekskavatör, büyük asfalt kurutma makinası, lastik tekerlekli silindir, titreşimli silindir, plent bedeli vb. gibi büyük iş makinelerinin amortisman) için bile yeterli olmayacağı görülmüştür. Söz konusu girdiler için ufak bir bedel öngörülmesinin uygun olmayacağı ve açıklanan bu sebeplerden dolayı isteklinin itirazı bu yönüyle de reddedilmiştir." ifadelerine yer verilerek aşırı düşük teklif açıklaması uygun görülmemiştir.

Açıklama istenilen KGM/23.0145/KP, KGM/16.130/K-HP, KGM/16.133/K-HP, KGM/Özel Bsk, KGM/17.081/KP, KGM/6100/P, KGM/16.0723/HP, KGM/17.084/KP, KGM/TID, KGM/16.0723/H- İP, KGM/ŞRT iş kalemlerinin analizlerinde yer alan açıklama

istenilmeyecek analiz girdileri için “0,01 TL, 10,00 TL” gibi bedellerin öngörüldüğü ve yine açıklama istenilmeyecek analiz girdileri olarak belirtilen elektronik duyargalı finişer, sıcak büyük mikser, ekskavatör, büyük asfalt kurutma makinası, lastik tekerlekli silindir, titreşimli silindir, plent bedeli vb. gibi büyük iş makineleri için 1000,00 TL birim fiyatın belirlendiği görülmüştür.

Aktarılan Tebliğ açıklamalarından istekliler tarafından yapılan [aşırı düşük](#) teklif açıklamalarında, idare tarafından açıklanması istenilen iş kalemleri ve analiz girdilerinden açıklanması istenilenlerin fiyatlarının bir belgeye dayalı olarak tevsik edilmesi ve değerlendirilmesi gerektiği, açıklanması istenmeyen analiz girdilerine ise analizde yer verilmesinin ve söz konusu girdiler için bir bedel öngörülmesinin yeterli olduğu, idare tarafından ortaya konulan gerekçelerin mevzuatta bir dayanağı bulunmadığı göz önüne alındığında başvuru sahibinin iddiasının yerinde olduğu, idare tarafından yapılan değerlendirmenin uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

c) Başvuru sahibinin fiyat teklifi alınan galvanizli çelik şerit temini iş kaleminde, teklif alınan firmanın Ticaret Sicil Gazetesinde faaliyet alanında galvanizli şerit tel hakkında bir açıklama bulunmadığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılmalarının yerinde olmadığı, fiyat teklifi alınan Geosoil Proje Dan. İnşaat Taah. San. Tic. Ltd. Şti.nin kuruluşuna ilişkin Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi’nde faaliyet alanları içerisinde her türlü inşaat malzemesi alımı, satımı, ithalat ve ihracatı her türlü köprü yapımı, istinat duvarları ve takviye yapılarının bulunduğu, galvanizli şerit telin faaliyet alanı olmadığı yönünde yapılan değerlendirmenin yerinde olmadığı iddiasına yönelik olarak yapılan incelemede;

Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Sınır değer tespiti ve [aşırı düşük](#) teklifler” başlıklı 45’inci maddesinde yer alan 45.1.13.1’inci maddesinde, teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması

durumunda, üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınmasının gerekli olduğu düzenlenmiştir.

Başvuru sahibi isteklinin [aşırı düşük](#) teklif açıklamasında KGM/ŞRT (Toprakarme için her cins ve ebatta galvanizli çelik şerit temini ve yerine konulması" iş kaleminde yer alan toprakarme için her cins ve ebatta galvanizli çelik şerit temini girdisinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi ile açıklandığı, söz konusu fiyat teklifinde, teklifi veren firmanın Geosoil Proje Danışmanlık ve İnş. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. olduğu görülmektedir. Söz konusu fiyat teklifi üzerinde "2019/183130 İhale Kayıt Nolu "Aksaray-Ulukışla-Pozantı Yolu Çamardı Ayr Kavşağı ve Bağlantı Yolları Km: 0+000 – 1+100 Arası Toprak İşleri, Sanat Yapıları, Köprü İşleri ve Üstyapı (Bsk) Yapım İşİ"ne ait KDV hariç iş yeri teslim yükleme taşıma boşaltma ve istifi ve yerine konulması dahil fiyatımızdır." bilgisinin yer aldığı ve söz konusu fiyat teklifinin SMMM tarafından onaylandığı görülmektedir.

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi internet sitesi üzerinden yapılan araştırmada; 25.03.2002 tarih ve 5512 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinin 17'nci sayfasında şirketin maksat ve mevzu başlıklı 3'üncü maddesinde "...C) Her türlü inşaat malzemesi alımı satımı ithalat ve ihracatı. ... E) Her nevi inşaat ve iş makineleri ile bunların yedek parça malzeme ve aksesuarlarını almak ve satmak." bilgilerinin yer aldığı, ayrıca anılan fiyat teklifini veren firmanın İstanbul Ticaret Odası Faaliyet Belgesinin (Sicil Kayıt Sureti) [aşırı düşük](#) teklif açıklamasında sunulduğu, söz konusu belgede "yurt içinde ve yurt dışında kamu ve özel teşebbüslerin ihale ve taahhütlerine iştirak ederek, çelik beton, kargir ahşap, her türlü inşaat işleri, yollar köprüler, limanlar barajlar, kanallar yapmak ve yaptırmak ve ana sözleşmesinde yazılı olan diğer işler" bilgilerinin de yer aldığı görülmüş olup, toprakarme için her cins ve ebatta galvanizli çelik şerit temini girdisinin inşaat malzemeleri içerisinde değerlendirilebileceği anlaşılmıştır.

Fiyat teklifi veren firmanın Ticaret Sicil Gazetesinde faaliyet alanı olarak her türlü inşaat malzemesi satımının yer aldığı görüldüğünden, idare tarafından başvuru sahibi isteklinin teklif alınan firmanın ticaret sicil gazetesinde faaliyet alanında galvanizli şerit tel hakkında bir açıklama bulunmadığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılmasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, başvuru sahibi isteklinin teklifinin değerlendirmeye alınması ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,0ybirliği ile karar verildi.

